Sağlık Bilimlerinde Eğitim Dergisi

e-ISSN: 2687-4393 Başlangıç: 2018 Yayın Aralığı: Yılda 1 Yayıncı: Hüseyin SELVİ

Dergide ara

15B 26B 1

HAKKINDA

Sağlık Bilimlerinde Eğitim Dergisi (SBED), uluslararası indekslerce taranan hakemli akademik bir dergidir.
SBED, yılda 1 kez yayınlanmakta olup, ulusal ve uluslar arası alandan Türkçe ve İngilizce yayın kabul etmektedir.
Sağlık Bilimlerinde eğitim dergisi (SBED), sağlık eğitiminin niteliğini arttırmaya yönelik akademik yayınlara öncelik veren ve bu doğrultuda sağlık ve eğitim bilimleri alanında yayın yapan bir dergidir.
SBED, sağlık eğitiminin niteliğini arttırabilecek ve bu bağlamda eğitim ve sağlık bilimleri açsından güncelliğini muhafaza eden bütün konularda, kuramsal çerçevesi oturmuş, incelenen konu ile ilgili alanyazın eleştirel şekilde ilişkilendirilmiş, yöntemi ve analizleri iyi yapılandırılmış ve sağlık bilimlerinde eğitim açısından önem taşıyan çalışmalar yayımlar.
Araştırmacıların başvuruda bulunacakları yayınlarında ORCİD ID numaralarını belirtmeleri gerekmektedir. ORCİD ID numaranızı https://orcid.org/register adresinden edinebilirsiniz.
SBED, açık erişimli ve ücretsiz bir dergidir.
SBED'e gönderilen makaleler çift körlemeli hakem değerlendirmesi ile değerlendirilmektedir.
Etik kurul onayı olmayan ve telif hakkı devir makaleler yayına kabul edilmemektedir.

+ Takip Et 1

ARŞİV

Son Sayılar

- 2022 - Cilt: 5 Sayı: 1
- 2021 - Cilt: 1 Sayı: 4
- 2020 - Cilt: 3 Sayı: 1
- 2019 - Cilt: 2 Sayı: 1

Tüm Sayılar

KEŞFET

- Makale Gönder
- Hakemlik İsteği Gönder
- Amaç ve Kapsam
- Yazım Kuralları
- Etik İlkeler ve Yayın Politikası
- Ücret Politikası
- Dergi Kurulları
- Dizinler
- Yayın Etiği

İletişim

SON SAYI

2022 - Cilt: 5 Sayı: 1

Araştırma Makalesi

1. The Effect of Undergraduate Medical Education Accreditation on Service Quality, Student Satisfaction and Loyalty: Mediterranean Region Example

Fatma BOLAÇ İbrahim BAŞHAN Barış KOYUNCU

Sayfa: 1-13

Araştırma Makalesi

2. Future Career Goals of Turkish Dental Students Attended to Newly Implemented Nationwide Career Planning Course

Zeynep Ceren ÇELİK Bülent BAYDAŞ Çiğdem ELBEK ÇUBUKÇU

Sayfa: 14-20

Araştırma Makalesi

3. Okul öncesi çocuklarda ailelerin ev kazalarına yönelik farkındalık durumlarının belirlenmesi

Derya KAYIRAN Mehtap SÖNMEZ Feyza NAZİK

Sayfa: 21-30

Araştırma Makalesi

4. Uluslararası Öğrencilerin Türkiye'ye Göç Etme Nedenleri ve Yaşam Memnuniyetlerine İlişkin Bir Araştırma: Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri Lisansüstü Öğrenciler Örneği

Suzan GÜVEN Elif ALKAR

Sayfa: 31-42

RSS

TARANDIĞI ULUSLARASI INDEXLER

Academic Resource Index

ASOS

BASE

DRJI Indexing

ESJIndex

General Impact Factor

Google SCHOLAR

ISI Indexing

ISIFI

ISRAJIF

JatsTech Index

OpenAIRE

Road

RootIndexing

SJIF

The Big Search Engine Index

ISSN: 2687 –4393

SBED-2021 : 4(1)

Sağlık Bilimlerinde Eğitim Dergisi

Birinci Basamakta Çalışan Hekimlere Yönelik Hipertansiyon ve Kardiyovasküler Risk Değerlendirmesi Eğitici Eğitimi Programının Değerlendirilmesi

[1]Müberra ERKAYA TOSUN*, Merve TOKATLI DOĞAN*
Banu EKİNCİ, Zübeyde ÖZKAN ALTUNAY***, Nevin ÇOBANOĞLU******
Fatma TAMKOÇ GÜRBÜZTÜRK***, Şükriye SEÇİL SİS******, Seçil ÖZKAN *********

Öz

Amaç: Bu çalışmada birinci basamakta çalışan hekimlere uygulanan hipertansiyon ve kardiyovasküler risk değerlendirmesi eğitici eğitim programının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Materyal ve Metod: Bu çalışma bir müdahale çalışmasıdır. Birinci basamakta çalışan hekimlere yönelik kronik hastalıklar izlemi eğitici eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bu eğitim Ankara'da 2017 yılında 195, 2018 yılında 109 hekime uygulanmıştır. Beş günlük eğitimde, eğitim öncesi katılımcıların bilgi düzeylerini belirlemek için ön test uygulanmıştır. Eğitimin bitiminde ise katılımcıların bilgi düzeyini tekrar değerlendirmek, eğitimden ne kadar yararlandıklarını saptamak amacı ile son test yapılmıştır. Testler 25 adet çoktan seçmeli soru içermekte olup her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır. Katılımcıların ön test ve son testten aldıkları puanlar 100 üzerinden değerlendirilmiştir. Analiz 295 kişi üzerinden yapılmıştır. Ön test ve son test karşılaştırmalarında wilcoxon signed-rank testi kullanılmıştır.
Bulgular: Analizler katılan katılımcıların "Ön Test, Son Test Sonuçları" ve "Eğitim Memnuniyeti Değerlendirmesi" sonuçları üzerinden gerçekleştirilmiştir. 295 hekim bazında yapılan ön test ortalama başarı puanı 60,6'dır. Hekimlerin son test başarı puanı ise %52,7 artışla 92,5 puan olmuştur. Bu artış istatiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Katılımcıların eğitim programıyla ilgili memnuniyet durumları incelendiğinde; %94.4'ü eğiticilerin etkili bir iletişim kurduklarını, %85.7'si eğitimin amacına ulaştığını düşündüğü, %91,3'ü eğitim programını mesleğiyle bağlantılı bulduğunu, %82,9'u bu eğitimin işlerinde kendilerini daha yeterli hissetmelerine yardım edeceğini düşündüğünü belirtmiştir.
Sonuç: Bu çalışma, kronik hastalıklarla mücadelede sağlık personelinin hizmet içi eğitimlerle desteklenmesinin mesleki bilgi düzeyini arttırmasına ve güncellemesine imkan sağladığını destekler niteliktedir. Bu alanda yapılan çalışmalar az sayıda olup daha fazla çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar kelimeler: *Eğitici eğitimi, hizmet içi eğitim, kronik hastalık, hipertansiyon*

[1]* Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye, E-mail: muberraerkaya@gazi.edu.tr, Orcid ID: 0000-0002-7195-291X
* Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye, mervetokatlidogan@gazi.edu.tr Orcid ID: 0000-0002-1847-3303
** Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-0592-3950
*** Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-1179-2141
**** Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0002-1653-8724
***** Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-4848-7834
****** Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0001-6507-8202
*******Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye, Orcid ID: 0000-0003-1572-8777

Evaluation of the Hypertension and Cardiovascular Risk Assessment Trainer Training Program for Physicians Working in Primary Care

Abstract

Background: In this study, it was aimed to evaluate the hypertension and cardiovascular risk assessment educator training program applied to physicians working in primary care.
Materials and Methods: This study is an intervention study. Chronic diseases follow-up trainers were trained for physicians working in primary care. This training was applied to 195 physicians in 2017 and 109 physicians in 2018 in Ankara. In the five-day training, a pre-test was applied to determine the knowledge level of the participants before the training. At the end of the training, a post-test was conducted in order to reevaluate the knowledge level of the participants and to determine how much they benefited from the training. The tests contain 25 multiple choice questions and each question has only one correct answer. The scores of the participants from the pre-test and post-test were evaluated out of 100. The analysis was made on 295 people. Wilcoxon signed-rank test was used for pre-test and post-test comparisons.
Results: The analyzes were carried out on the "Pre-Test, Post-Test Results" and "Education Satisfaction Evaluation" results of the participating participants. The average success score of the pre-test performed on the basis of 295 physicians is 60.6. The post-test success score of the physicians increased by 52.7% to 92.5 points. This increase was found to be statistically significant ($p<0.05$). When the satisfaction of the participants about the training program is examined; 94.4% stated that the trainers communicated effectively, 85.7% thought that the training achieved its purpose, 91.3% found the training program related to their profession, 82.9% thought that this training would help them feel more competent in their work.
Conclusion: This study supports that supporting health personnel with in-service training in the fight against chronic diseases allows them to increase and update their professional knowledge level. Studies in this area are few and more studies are needed.

Key words: *Trainer training, in-service training, chronic disease, hypertension*

Geliş Tarihi: 19/09/2021 ***Kabul Tarihi: 27/12/2021***

GİRİŞ

Kronik hastalıklar; genetik, fizyolojik, çevresel ve davranışsal risk faktörlerinin kombinasyonu ile oluşan, yaşam boyu devam eden, bireyin hayatını önemli ölçüde kısıtlayan, tedavi edilmediği takdirde ölümlere ve engelliliğe neden olan uzun dönemli hastalıklardır (WHO,2021).

Kronik hastalıklar (kalp-damar hastalıkları, kronik solunum yolu hastalıkları, bazı kanser türleri ve diyabet) dünyada ve ülkemizde en çok görülen ölüm nedenleri arasında yer almaktadır (Bilir, 2006). 2018 yılı verilerine göre; ülkemizde yaşanan ölümlerin %89'unun kronik hastalıklardan kaynaklandığı görülmektedir. Kronik hastalık kaynaklı ölümlerin %34'ünü kardiyovasküler hastalıklar oluştururken, bunu kanserler, kronik solunum yolu hastalıkları ve diyabet izlemektedir (WHO,2018).

Yirminci yüzyılda dünya genelinde eğitim ve gelir seviyesindeki artış, beslenme alışkanlıklarındaki değişim, bulaşıcı hastalıkların kontrol edilmesi gibi etkenler beklenen yaşam süresinde artışa sebep olmuştur (Bilir, 2006). Her ne kadar yaşam süresinin uzaması istenen bir şey olsa da kronik hastalıkların görülme sıklığı artmıştır. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, günümüzde dünyada sağlık harcamalarının büyük bir çoğunluğu kronik hastalıkların tedavisine harcanmakta ve ölümlerin yüzde 71'i kronik hastalık kaynaklı olarak meydana gelmektedir. Kronik hastalıkların kontrolüne yönelik yapılan müdahaleler hem küresel sağlık hedeflerinde 2025 yılına kadar kronik hastalıklara bağlı erken ölüm riskinin %25 oranında azaltılması hem de sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde kronik hastalıklara bağlı erken ölümlerin 2030 yılına kadar 1/3 oranında azaltılması yer almaktadır (WHO, 2018).

Ülkemizde de nüfusun yaşlanmasıyla birlikte bu sağlık problemi giderek artmakta ve gelecekte ülkemizin sağlık sistemine ciddi boyutta riskler oluşturmaktadır (Aydemir ve Çetin, 2019). 2007 yılında (7.1) olan 65 yaş ve üzeri nüfus oranının 2018'de (8.8)'e yükseldiği görülmektedir (TÜİK,2018). Kronik hastalıklar büyük oranda ileri yaş grubu kişilerde görülmekle birlikte, genç erişkin ve çocukluk döneminde de etkisini arttırmaktadır (Eser, 2015). Bu yüzden erken dönemde başlayan kronik hastalık izlemi yaşam kalitesini yükseltmek açısından büyük önem arz etmektedir.

Kronik hastalığı olan kişiler ve yaşlılar, çeşitli hastalıklarla birlikte yaşamlarını sürdürmek durumundadır. Günümüzün ve geleceğin sağlık hizmetleri planlanırken bu noktanın dikkate alınması ve sağlık işgücü planlamasının bu hizmetleri sürdürecek şekilde yapılması zorunluluğu vardır. Söz konusu planlamalarda özellikle kronik hastalıkların izlenebilmesi, birinci basamak sağlık hizmetlerinin kronik hastalığı olan bireylere etkin sunulabilmesi, toplumda ve sağlık sisteminde konuya ilişkin farkındalığın artırılması önemli yer tutmaktadır. Nitekim günümüzde kronik hastalık yükünün giderek artması, birinci basamak hizmetleri odaklı sağlık yönetim uygulamalarını gerekli kılmaktadır. Toplum temelli taramalar ile kronik hastalıklar ve risk faktörlerinin erken tespiti ve uygun müdahalelerle komplikasyonların önlenmesi, geciktirilmesi ve palyatif bakım dahil hizmetlerin entegre sağlık sağlık hizmet sunumuyla yönetimi önerilen uygulamalar arasında yer almaktadır (WHO, 2020).

Kronik hastalıkların birinci basamakta izlenmesi; taramalarla hastalığın erken dönemde tanısı, düzenli izlem yaparak hastalığın kontrol altında tutulması, kişilerin komplikasyon nedeniyle yeti kaybının önüne geçilmesi açısından büyük öneme sahiptir. Kronik hastalıklara yönelik tarama ve izlemlerin etkili bir şekilde uygulanabilmesi için de birinci basamak sağlık personelinin yenileme amaçlı hizmet içi eğitimlere alınması fayda sağlayacaktır. Bu amaçla Türkiye'de de hizmetiçi eğitim planları güncellenmekte ve belirli aralıklarla eğitimler verilmektedir. İllerde düzenlenecek eğitimlerde görev alacak sağlık personeline kronik hastalıklar izlemi eğitici eğitimi verilmiştir.

Bu çalışmada verilen eğitici eğitimlerindeki katılımcıların başarı düzeyini saptamak ve eğitim programıyla ilgili geri bildirimlerini almak amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Yüz Yüze Hekim Eğitimi Organizasyon Şeması

Bulaşıcı olmayan hastalıkların risk faktörlerinin önlenmesi ve kontrolü çalışmaları kapsamında sağlık personeli farkındalığını artırmak, hastalık yükünü azaltmak amacıyla Birinci Basamakta Çalışan

Hekimlere Yönelik Kronik Hastalıklar İzlemi Eğitici Eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Ankara' da 2017 yılında 4 tur olarak 195 hekime, 2018 yılında 2 tur olarak 109 hekime eğitici eğitimi verilmiştir. Bu eğitimlerin değerlendirilmesinde, toplamda 304 hekimden 4'ünün ön test ve son test sonucu verisi eksik olduğu için, 5'inin de 70 puan altında kaldığından analiz 295 kişi üzerinden yapılmıştır. Bu çalışma Araştırma Kod No: 2018-434 onay kodu ile Gazi Üniversitesi etik komisyonundan onay almıştır.

Kronik Hastalıklar Eğitici Eğitim Aşamaları

1.Eğitim materyallerinin hazırlanması:

Birinci basamakta çalışan hekimlerin eğitiminde kullanılmak üzere, eğitimci hekimlerin kullanması için eğitimci rehberi ve eğitime katılan aile hekimleri için katılımcı rehberleri hazırlanmıştır. Rehberlerin içeriği konuyla ilgili ulusal ve uluslararası kılavuzlar doğrultusunda, paydaş üniversite ve uzmanlık derneklerinin görüşleri alınarak oluşturulmuştur. Bu eğitimlerde kullanılmak üzere sunum slaytları hazırlanmış ayrıca öğrenim hedefleri, aktivite şeması, beklenti ağacı gibi görsel dokümanlar da eğitimler sırasında kullanılmıştır.

***2.Eğiticilerin eğitimi*:**

Ankara' da 2017 yılında 4 tur olarak 195 hekime, 2018 yılında 2 tur olarak 109 hekime (eğitim, iletişim, hipertansiyon ve kardiyovasküler risk değerlendirmesi konularını içeren) eğitici eğitimi verilmiştir. Eğitimi veren akademisyenler daha önce Sağlık Bakanlığı kontrol programları ve eğitim modüllerinin hazırlanmasında, yürütülmesinde ve çalışmalarında katkıları bulunan, alanında uzman eğiticilerdir.

Birinci basamakta çalışan hekimlere yönelik kronik hastalıklar izlemi eğitici eğitimi eğitim programı, 25 kişilik gruplar halinde toplam 304 kişiye T.C. Sağlık Bakanlığı, Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı Dairesi Başkanlığı çalışanları ve konunun uzmanı akademisyenler tarafından geliştirilmiş ve uygulanmıştır.

Eğitim programında; kronik hastalıklar ve risk faktörlerinin önemi, kronik hastalık izlemi, hipertansiyon, kardiyovasküler hastalıklar, kardiyovasküler risk değerlendirme modelleri ve SCORE-Türkiye modeli, eğitim becerileri ve yetişkin eğitimi, sağlık hizmeti sunumu ve eğitimi uygulamalarında toplumu tanıma ve sağlık okuryazarlığı konularında interaktif yöntemler kullanılarak (görsel araçlarla anlatma, demonstrasyon, vaka çalışması, rol play, soru/cevap, grup tartışması vb) 5 günlük yüz yüze eğitim verilmiştir. Hem akademik olarak önem arz eden bilgiler hem de iletişim ve sunum becerilerine yönelik eğitimler verilmiştir.

3. ***İllerdeki eğitimler:***

Eğitici eğitimi verilmiş hekimler tarafından kendi illerinde birinci basamakta çalışan toplam 21.703 aile hekimine konuyla ilgili eğitimler verilmişdir. 81 ilimizde gerçekleştirilen eğitim sırasında Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü web sayfasında da yayınlanmış olan il eğitim modülünde yer alan katılımcı rehberi, kronik hastalıklar izlem standart il eğitim sunumu, vaka örnekleri, hipertansiyon izlemi ve kardiyovasküler risk değerlendirmesi kılavuzları kullanılmıştır. Eğitici eğitimine benzer sorularla ön test, son test uygulanarak il eğitimleri gerçekleştirilmiş ve Kronik Hastalıklar ve Yaşlı Sağlığı Dairesi Başkanlığı tarafından takibi sağlanmıştır. Ayrıca Çankırı, Erzincan, Uşak illerinde eğitimler yerinde izlenmiştir.

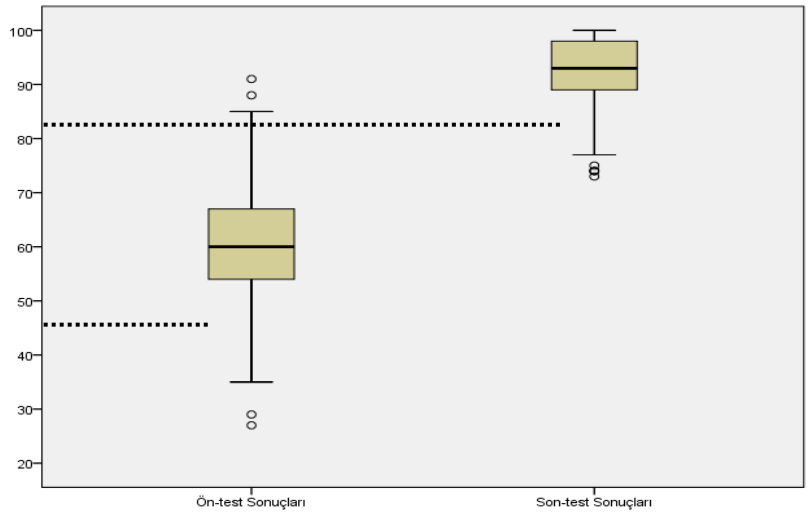
Eğitimin Öğrenim Hedefleri

- Kronik hastalıklar ve risk faktörlerinin önemini açıklayabilme,
- Kronik hastalıklar izlem sürecini tanımlayabilme,
- Hipertansiyon tanımı ve tanı yöntemlerini açıklayabilme,
- Özel hasta gruplarında hipertansiyon hedeflerini ve tedavilerini açıklayabilme,
- Kardiyovasküler hastalıklar, risk faktörleri ve SCORE-Türkiye Modelini açıklayabilme,
- SCORE-Türkiye Modelini vakalar üzerinde uygulayabilme,

Visitors
See more
13,539
614
99
70
61
44
29
19
16
12
11
10
10
9
7
7
5
5
5
FLAG counter

		(9.00-100,00)			
	Sontest	91,00 (64,00-100,00)	92,24 8,75		
Hipertansiyon Tanısı, İzlem Parametreleri ve Tedavi Algoritması	Öntest	38,00 (13,00-75,00)	41,68 15,86	104,9	0,00
	Sontest	88,00 (50,00-100,00)	85,41 14,26		
Kardiyovasküler Hastalıklar Risk Faktörleri, Modelleri ve SCORE Türkiye	Öntest	50,00 (0,00-100,00)	47,83 23,41	96,3	0,00
	Sontest	100,00 (25,00-100,00)	93,87 12,27		
Katılımcıların Tüm Konular Bazında Test Sonuçlarının Ortalaması	Öntest	60,00 (27,00-91,00)	60,59 10,76	52,8	0,00
	Sontest	93,00 (73,00-100,00)	92,57 6,24		

295 hekim bazında yapılan ön test ortalama başarı puanı 60,6'dır. Hekimlerin son test başarısı ise %52,7 artışla 92,5 olmuştur. Şekil 1'de verilen boxplot grafiği incelendiğinde ön test sonuçlarının ortalaması 60,6 olmakla beraber yüzde 64 lük bir aralıkta değiştiği (min:27, max:91) ve ortalama 92,5 olan son test sonuçlarında (min:73, max:100) kişilerin başarı puanları arasındaki farkın 27 puana indiği gözlenmiştir. Son test sonuçlarında elde edilen başarı puanları arasındaki farkın azalmasıyla, eğitimin, bilgi düzeyi bazında hekimleri daha homejenize bir yapıya taşıdığı saptanmıştır (Tablo 1, Şekil 1).

Şekil 1. Ön Test ve Son Test Puanlarının Değişimi

Eğitim konuları bazında alınan puanların tanımlayıcı analizleri yapılmış olup tüm konular bazında alınan minimum maksimum puanlar, konular bazında ortalama başarı ve başarı düzeyindeki artış tablo 1'de özetlenmiştir.

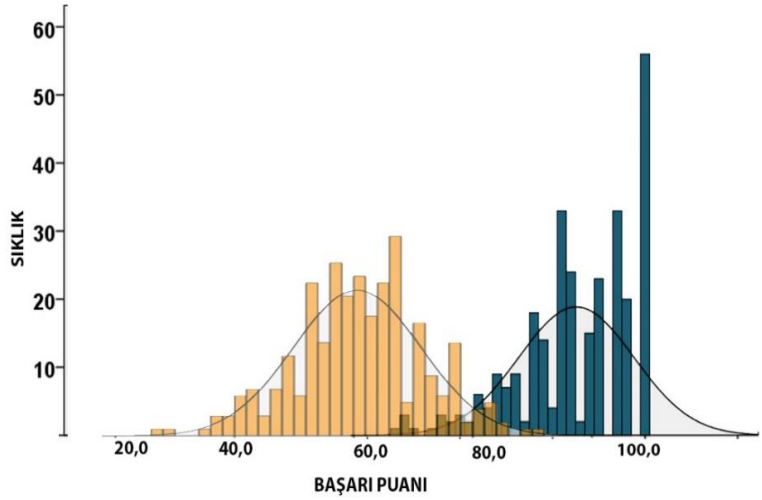
Eğitim konuları bazında alınan puanların analizleri değerlendirildiğinde; kronik hastalıklar, risk faktörlerinin önemi ve izlem süreci konusunda bilgi düzeyinde %31,9'luk, eğitim becerileri ve yetişkin eğitimi konusunda bilgi düzeyinde %18'lik, hipertansiyon tanısı, izlem parametreleri ve tedavi algoritması konusunda bilgi düzeyinde %104,9'luk, kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri, risk değerlendirme modelleri ve SCORE-Türkiye konusunda bilgi düzeyinde %96,3'lük, tüm konular

bazında ise ortalama %52,8'lik artış olduğu görülmüştür. Diğer konularla karşılaştırıldığında katılımcılar hipertansiyon tanısı, izlem parametreleri ve tedavi algoritması, kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri, risk değerlendirme modelleri ve SCORE-Tür konularında ön testte en düşük puanları almış ancak son teste belirgin bir başarı artışı sağlamıştır (Tablo 1).

Görüldüğü üzere eğitimle hekimlerin bilgi düzeyinde ciddi bir artış sağlanmış olup ancak mevcut çalışmaların hekimlerde tutum ve davranış değişikliğine katkısının değerlendirilmesine yönelik çalışmalarında ayrıca yapılması gerekmektedir.

Analizlerde görüldüğü üzere son test puanların ortalamasının ön testlerde aldıkları puanların ortalamasından daha yüksektir.(Grafik1) Hekimlerin son test puanları ile ön testlerde alınan puanları arası $p<0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir yükseliş vardır.

Grafik 1. Katılımcıların Ön Test ve Son Test Başarı Puanlarının Dağılımı

Eğitim Memnuniyeti Değerlendirmesi

Katılımcıların eğitim programını değerlendirmeleri kursun sonunda yapılmış olup eğitim programıyla ilgili memnuniyet durumları Tablo 2'de sunulmuştur.

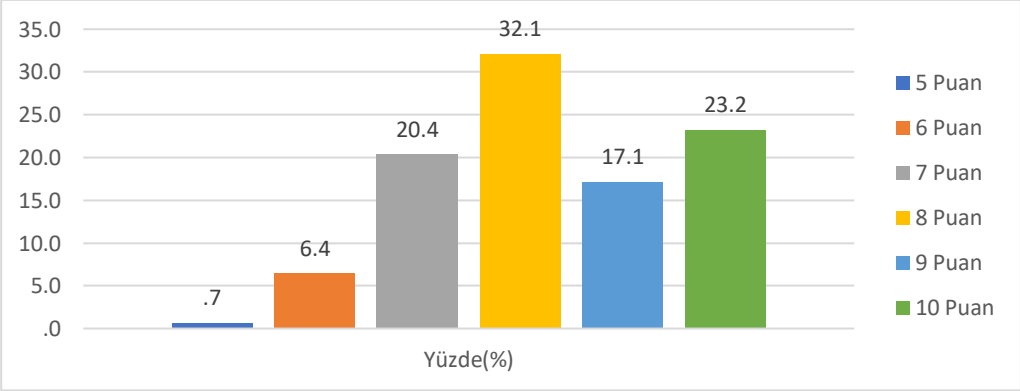
Tablo 2. Katılımcıların Eğitim Programıyla İlgili Memnuniyet Durumları, Frekans, Yüzde

	Kesinlikle Katılıyorum		**Orta Düzeyde Katılıyorum**		**Kesinlikle Katılmıyorum**	
	Sayı	**Yüzde (%)**	**Sayı**	**Yüzde (%)**	**Sayı**	**Yüzde (%)**
Eğitim programı amaçlarına ulaştı	246	85,7	39	13,6	2	0,7
Kişisel beklentilerime ulaştım	229	79,8	55	19,2	3	1
Eğitim programı mesleğimle bağlantılıydı	262	91,3	22	7,7	3	1
Eğitimin organizasyonu iyiydi	155	54	110	38,3	22	7,7
Eğitimde kullanılan eğitim gereçleri yeterliydi	254	88,5	31	10,8	2	0,7
Eğitimin yapıldığı yer uygundu	70	24,4	128	44,6	89	31

Eğitimin içeriği yeterliydi	236	82,2	47	16,4	4	1,4
Eğitici etkili bir iletişim kurdu	271	94,4	15	5,2	1	0,3
Eğiticiler konusu hakkında coşkulu ve hevesliydi	272	94,8	14	4,9	1	0,3
Konu teoriden çok uygulamalı işlendi	178	62	103	35,9	6	2,1
Eğitici sorularla derse herkesin katılımını sağladı	255	88,9	32	11,1	0	0
Bu eğitim işimde kendimi daha yeterli hissetmeme yardım eder	238	82,9	46	16	3	1

Katılımcılara uygulanan değerlendirme sonucunda katılımcıların; %94,8'i eğiticilerin konusuna hakim, coşkulu ve hevesli olduğunu, %94,4'ü eğiticilerin etkili bir iletişim kurduklarını, %85.7'si eğitimin amacına ulaştığını düşündüğü, %91,3'ü eğitim programını mesleğiyle bağlantılı bulduğu, %82,9'u bu eğitimin işlerinde kendilerini daha yeterli hissetmelerine yardım edeceğini düşündüğü, %62'sinin konunun teoriden çok uygulamalı işlendiğini düşündüğü, %24,4'ünün ise eğitim programının yapıldığı yeri uygun bulduğu görülmüştür.

Memnuniyet anketine verilen cevaplara bakıldığında, eğitim programıyla ilgili olumlu önermelere "kesinlikle katılıyorum" seçeneği en fazla işaretlenmiştir. Ayrıca katılımcıların eğitim için 10 (on) puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiş olup, verdikleri yanıtların dağılımı, Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. Katılımcıların Eğitim Programını Puanlandırmaları, (Yüzde)

Eğitim programının puan dağılımı incelendiğinde; katılımcıların en düşük puan olarak 5 verdikleri görülmüştür. Eğitim puanı olarak; katılımcılardan 65 kişinin (%23,2) 10 puan, 48 kişinin (%17,1) 9 puan, 90 kişinin (%32,1) 8 puan, 57 kişinin (%20,4) 7 puan, 18 kişinin (%6,4) 6 puan ve sadece 2 kişinin (%0,7) 5 puan verdiği görülmüştür.

TARTIŞMA

Bu çalışmada değerlendirilmesi yapılan eğitim programında standart eğitimci rehberinin yanısıra sunum slaytları, öğrenim hedefleri, aktivite şeması ve beklenti ağacı gibi görsel dökümanlar kullanılmıştır. Ayrıca görsel araçlarla anlatma, demonstrasyon, vaka çalışması, rol play, soru/cevap, grup tartışması gibi interaktif yöntemlerden de faydalanılmıştır. Altındiş ve Ergin'in (2008) yapmış oldukları çalışmada sağlık personellerine belirli periyotlarda eğitim uygulanmasının kaliteli sağlık

hizmeti sunulmasında önemli payı olduğunu ve bu eğitimlerde iş başında, iş dışında ve teknoloji destekli eğitim yöntemlerinin kullanılabileceğini belirtmişlerdir. (Altındiş ve Ergin, 2018).

Bu çalışmada eğitim öncesi 100 üzerinden 60,6 olan ön test puan ortalaması eğitim sonrasında %52,7 artışla 92,5 olmuştur. Bu artış istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Sayılı ve arkadaşlarının (2020) Şanlıurfa'da yapmış oldukları çalışmada, hekim, hemşire ve ebelerden oluşan sağlık çalışanlarına riskli gebelik konusunda hizmet içi eğitim verilmiştir. Bu eğitim müdahalesi ile birlikte bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapılan ön test ve son test sonuçları kıyaslandığında 30 sorudan 22'sinde bilgi düzeyinde %15-73 arasında anlamlı artış ve 8 soruda ise %10-15 arasında anlamlı olmayan artış görülmüştür. Her iki eğitim müdahalesi çalışmasının sonuçları incelendiğinde bilgi düzeylerinde görülen anlamlı artış bu müdahalelerin etkili olduğunu göstermektedir (Sayılı ve ark., 2020). Bu tür hizmet içi eğitimlerin personelin bilgi düzeyinin artışına fayda sağladığı görülmektedir.

Bu çalışmada katılımcıların %85,7'si eğitim programının amaçlarına ulaştığını ve %82,9'u mesleki olarak kendisini daha yeterli hissettiğini belirtmiştir. Geyik MF ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada öğretim üyelerinden oluşan bir gruba eğitici eğitimi programı uygulamıştır. Çalışmaya katılan öğretim üyelerinin tamamı eğitimin faydalı olduğunu eğitim sonu yapılan anketlerde belirtmiştir (Geyik, 2013). Balçova sağlık grup başkanlığı tarafından sürekli tıp eğitimi programı kapsamında yapılan eğitimin değerlendirme sonuçlarına göre katılımcıların %84,3'ü aldıkları eğitimin beklentilerini karşıladığını ifade etmiştir. Eğitimcilerin de %92,9'u olumlu bir deneyim olduğunu bildirmişlerdir (Akalın, 2012).

SONUÇ ve ÖNERİLER

Kronik hastalıkların önlenmesi, erken tanı ve etkin tedavi ile komplikasyonlarının önüne geçilmesi kaliteli bir sağlık hizmeti ile sağlanmaktadır. Hizmet kalitesinin arttırılmasında personel eğitimi büyük rol oynamaktadır. Bu yüzden hizmet içi eğitimlerin belirli periyotlarla uygulanması personelin mesleki bilgi düzeyini artırmasına ve güncellemesine imkan sağlamaktadır. Ayrıca bu eğitimlerde simülasyon, artırılmış gerçeklik ve bilgisayar odaklı eğitim gibi teknolojik imkanlardan faydalanılması eğitimin verimini arttırmaktadır. Hizmetiçi eğitim sonrası kazanılan bilgilerin meslek hayatında kullanılma durumu, izleme değerlendirme yöntemleriyle takip edilmelidir.

KAYNAKÇA

Akalın S. (2002). Birinci Basamakta Sürekli Eğitimin Geliştirilmesi: Deneyim Paylaşımı Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 11(6) 215-219.

Altındiş S, Ergin A. (2018). Kalite Bağlamında Sağlık Personeli Eğitim Sakarya Tıp Dergisi, 8(1):157-169.

Aydemir, T., Çetin, Ş. (2019). Kronik Hastalıklar ve Psikososyal Bakım. Journal of Anatolian Medical Research, 4 (3), 109-115. https://dergipark.org.tr/tr/pub/jamer/issue/50387/642116

Bilir, N. (2006). "Değişen Sağlık Örüntülerinde Halk Sağlığı Çalışanlarının Rolü: Kronik Hastalıklar ve Yaşlılık Sorunları", Toplum Hekimliği Bülteni, 25(3), 2.

Eser, U. (2015). "Kronik Hastalıklar ve Aile Hekimliği", Smyrna Tıp Dergisi, 2:55-7.

Geyik MF. (2013). Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerine Uygulanan Eğiticilerin Eğitimi Etkinliğinin Araştırılması. Konuralp Medical Journal, 5 (3), 24-28. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/ktd/issue/10299/126345.

Sayılı, U, Aslaner, Ç, Bulut Gazanfer, Ö, Solmaz, A. (2020). Sağlık Çalışanlarının Riskli Gebelikler Eğitimi Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi,17 (3), 431-437. DOI: 10.35440/hutfd.808639

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2018. Erişim adresi: https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2018-30699

World Health Organization (2020) Package of Essential Noncommunicable (PEN) Disease Interventions for Primary Health Care.Erişim adresi: https://www.who.int/publications/i/item/who-package-of-essential-noncommunicable-(pen)- disease-interventions-for-primary-health-care

World Health Organization. (2018)- Noncommunicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2018.
World Health Organization. (2021). Health Topics: Noncommunicable Diseases. Erişim adresi: http://www.who.int/topics/noncommunicable_diseases/en

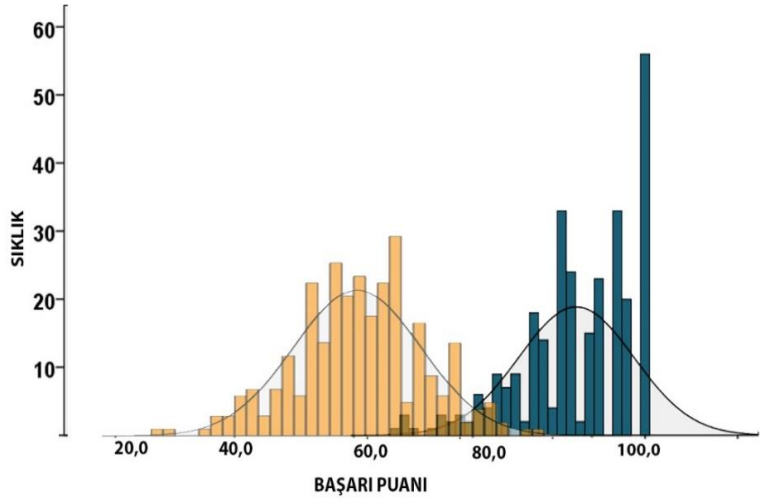
World Health Organization. (2018). Newsroom: Noncommunicable Diseases. Erişim adresi: https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases

bazında ise ortalama %52,8'lik artış olduğu görülmüştür. Diğer konularla karşılaştırıldığında katılımcılar hipertansiyon tanısı, izlem parametreleri ve tedavi algoritması, kardiyovasküler hastalıklar risk faktörleri, risk değerlendirme modelleri ve SCORE-Tür konularında ön testte en düşük puanları almış ancak son teste belirgin bir başarı artışı sağlamıştır (Tablo 1).

Görüldüğü üzere eğitimle hekimlerin bilgi düzeyinde ciddi bir artış sağlanmış olup ancak mevcut çalışmaların hekimlerde tutum ve davranış değişikliğine katkısının değerlendirilmesine yönelik çalışmalarında ayrıca yapılması gerekmektedir.

Analizlerde görüldüğü üzere son test puanların ortalamasının ön testlerde aldıkları puanların ortalamasından daha yüksektir.(Grafik1) Hekimlerin son test puanları ile ön testlerde alınan puanları arası $p<0,05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir yükseliş vardır.

Grafik 1. Katılımcıların Ön Test ve Son Test Başarı Puanlarının Dağılımı

Eğitim Memnuniyeti Değerlendirmesi

Katılımcıların eğitim programını değerlendirmeleri kursun sonunda yapılmış olup eğitim programıyla ilgili memnuniyet durumları Tablo 2'de sunulmuştur.

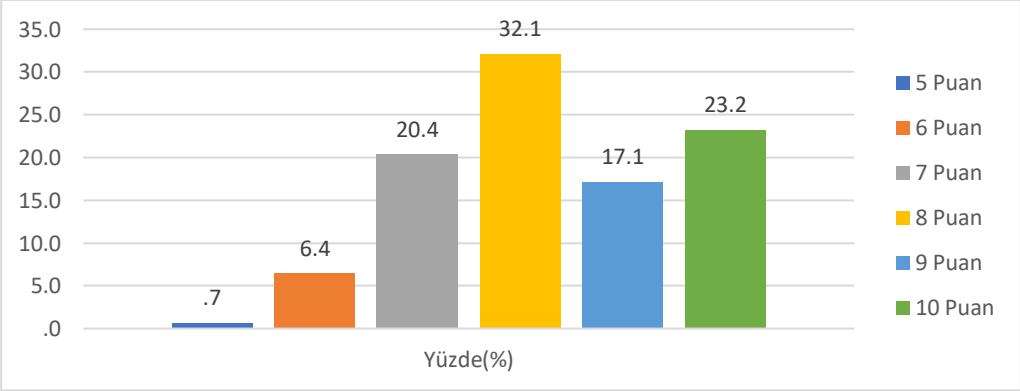
Tablo 2. Katılımcıların Eğitim Programıyla İlgili Memnuniyet Durumları, Frekans, Yüzde

	Kesinlikle Katılıyorum		**Orta Düzeyde Katılıyorum**		**Kesinlikle Katılmıyorum**	
	Sayı	**Yüzde (%)**	**Sayı**	**Yüzde (%)**	**Sayı**	**Yüzde (%)**
Eğitim programı amaçlarına ulaştı	246	85,7	39	13,6	2	0,7
Kişisel beklentilerime ulaştım	229	79,8	55	19,2	3	1
Eğitim programı mesleğimle bağlantılıydı	262	91,3	22	7,7	3	1
Eğitimin organizasyonu iyiydi	155	54	110	38,3	22	7,7
Eğitimde kullanılan eğitim gereçleri yeterliydi	254	88,5	31	10,8	2	0,7
Eğitimin yapıldığı yer uygundu	70	24,4	128	44,6	89	31

Eğitimin içeriği yeterliydi	236	82,2	47	16,4	4	1,4
Eğitici etkili bir iletişim kurdu	271	94,4	15	5,2	1	0,3
Eğiticiler konusu hakkında coşkulu ve hevesliydi	272	94,8	14	4,9	1	0,3
Konu teoriden çok uygulamalı işlendi	178	62	103	35,9	6	2,1
Eğitici sorularla derse herkesin katılımını sağladı	255	88,9	32	11,1	0	0
Bu eğitim işimde kendimi daha yeterli hissetmeme yardım eder	238	82,9	46	16	3	1

Katılımcılara uygulanan değerlendirme sonucunda katılımcıların; %94,8'i eğiticilerin konusuna hakim, coşkulu ve hevesli olduğunu, %94,4'ü eğiticilerin etkili bir iletişim kurduklarını, %85.7'si eğitimin amacına ulaştığını düşündüğü, %91,3'ü eğitim programını mesleğiyle bağlantılı bulduğu, %82,9'u bu eğitimin işlerinde kendilerini daha yeterli hissetmelerine yardım edeceğini düşündüğü, %62'sinin konunun teoriden çok uygulamalı işlendiğini düşündüğü, %24,4'ünün ise eğitim programının yapıldığı yeri uygun bulduğu görülmüştür.

Memnuniyet anketine verilen cevaplara bakıldığında, eğitim programıyla ilgili olumlu önermelere "kesinlikle katılıyorum" seçeneği en fazla işaretlenmiştir. Ayrıca katılımcıların eğitim için 10 (on) puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiş olup, verdikleri yanıtların dağılımı, Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. Katılımcıların Eğitim Programını Puanlandırmaları, (Yüzde)

Eğitim programının puan dağılımı incelendiğinde; katılımcıların en düşük puan olarak 5 verdikleri görülmüştür. Eğitim puanı olarak; katılımcılardan 65 kişinin (%23,2) 10 puan, 48 kişinin (%17,1) 9 puan, 90 kişinin (%32,1) 8 puan, 57 kişinin (%20,4) 7 puan, 18 kişinin (%6,4) 6 puan ve sadece 2 kişinin (%0,7) 5 puan verdiği görülmüştür.

TARTIŞMA

Bu çalışmada değerlendirilmesi yapılan eğitim programında standart eğitimci rehberinin yanısıra sunum slaytları, öğrenim hedefleri, aktivite şeması ve beklenti ağacı gibi görsel dökümanlar kullanılmıştır. Ayrıca görsel araçlarla anlatma, demonstrasyon, vaka çalışması, rol play, soru/cevap, grup tartışması gibi interaktif yöntemlerden de faydalanılmıştır. Altındiş ve Ergin'in (2008) yapmış oldukları çalışmada sağlık personellerine belirli periyotlarda eğitim uygulanmasının kaliteli sağlık

hizmeti sunulmasında önemli payı olduğunu ve bu eğitimlerde iş başında, iş dışında ve teknoloji destekli eğitim yöntemlerinin kullanılabileceğini belirtmişlerdir. (Altındiş ve Ergin, 2018).

Bu çalışmada eğitim öncesi 100 üzerinden 60,6 olan ön test puan ortalaması eğitim sonrasında %52,7 artışla 92,5 olmuştur. Bu artış istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Sayılı ve arkadaşlarının (2020) Şanlıurfa'da yapmış oldukları çalışmada, hekim, hemşire ve ebelerden oluşan sağlık çalışanlarına riskli gebelik konusunda hizmet içi eğitim verilmiştir. Bu eğitim müdahalesi ile birlikte bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla yapılan ön test ve son test sonuçları kıyaslandığında 30 sorudan 22'sinde bilgi düzeyinde %15-73 arasında anlamlı artış ve 8 soruda ise %10-15 arasında anlamlı olmayan artış görülmüştür. Her iki eğitim müdahalesi çalışmasının sonuçları incelendiğinde bilgi düzeylerinde görülen anlamlı artış bu müdahalelerin etkili olduğunu göstermektedir (Sayılı ve ark., 2020). Bu tür hizmet içi eğitimlerin personelin bilgi düzeyinin artışına fayda sağladığı görülmektedir.

Bu çalışmada katılımcıların %85,7'si eğitim programının amaçlarına ulaştığını ve %82,9'u mesleki olarak kendisini daha yeterli hissettiğini belirtmiştir. Geyik MF ve arkadaşları tarafından yapılan bir çalışmada öğretim üyelerinden oluşan bir gruba eğitici eğitimi programı uygulamıştır. Çalışmaya katılan öğretim üyelerinin tamamı eğitimin faydalı olduğunu eğitim sonu yapılan anketlerde belirtmiştir (Geyik, 2013). Balçova sağlık grup başkanlığı tarafından sürekli tıp eğitimi programı kapsamında yapılan eğitimin değerlendirme sonuçlarına göre katılımcıların %84,3'ü aldıkları eğitimin beklentilerini karşıladığını ifade etmiştir. Eğitimcilerin de %92,9'u olumlu bir deneyim olduğunu bildirmişlerdir (Akalın, 2012).

SONUÇ ve ÖNERİLER

Kronik hastalıkların önlenmesi, erken tanı ve etkin tedavi ile komplikasyonlarının önüne geçilmesi kaliteli bir sağlık hizmeti ile sağlanmaktadır. Hizmet kalitesinin arttırılmasında personel eğitimi büyük rol oynamaktadır. Bu yüzden hizmet içi eğitimlerin belirli periyotlarla uygulanması personelin mesleki bilgi düzeyini artırmasına ve güncellemesine imkan sağlamaktadır. Ayrıca bu eğitimlerde simülasyon, artırılmış gerçeklik ve bilgisayar odaklı eğitim gibi teknolojik imkanlardan faydalanılması eğitimin verimini arttırmaktadır. Hizmetiçi eğitim sonrası kazanılan bilgilerin meslek hayatında kullanılma durumu, izleme değerlendirme yöntemleriyle takip edilmelidir.

KAYNAKÇA

Akalın S. (2002). Birinci Basamakta Sürekli Eğitimin Geliştirilmesi: Deneyim Paylaşımı Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 11(6) 215-219.

Altındiş S, Ergin A. (2018). Kalite Bağlamında Sağlık Personeli Eğitim Sakarya Tıp Dergisi, 8(1):157-169.

Aydemir, T., Çetin, Ş. (2019). Kronik Hastalıklar ve Psikososyal Bakım. Journal of Anatolian Medical Research, 4 (3), 109-115. https://dergipark.org.tr/tr/pub/jamer/issue/50387/642116

Bilir, N. (2006). "Değişen Sağlık Örüntülerinde Halk Sağlığı Çalışanlarının Rolü: Kronik Hastalıklar ve Yaşlılık Sorunları", Toplum Hekimliği Bülteni, 25(3), 2.

Eser, U. (2015). "Kronik Hastalıklar ve Aile Hekimliği", Smyrna Tıp Dergisi, 2:55-7.

Geyik MF. (2013). Tıp Fakültesi Öğretim Üyelerine Uygulanan Eğiticilerin Eğitimi Etkinliğinin Araştırılması. Konuralp Medical Journal, 5 (3), 24-28. Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/ktd/issue/10299/126345.

Sayılı, U, Aslaner, Ç, Bulut Gazanfer, Ö, Solmaz, A. (2020). Sağlık Çalışanlarının Riskli Gebelikler Eğitimi Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi,17 (3), 431-437. DOI: 10.35440/hutfd.808639

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2018. Erişim adresi: https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yaslilar-2018-30699

World Health Organization (2020) Package of Essential Noncommunicable (PEN) Disease Interventions for Primary Health Care.Erişim adresi: https://www.who.int/publications/i/item/who-package-of-essential-noncommunicable-(pen)- disease-interventions-for-primary-health-care

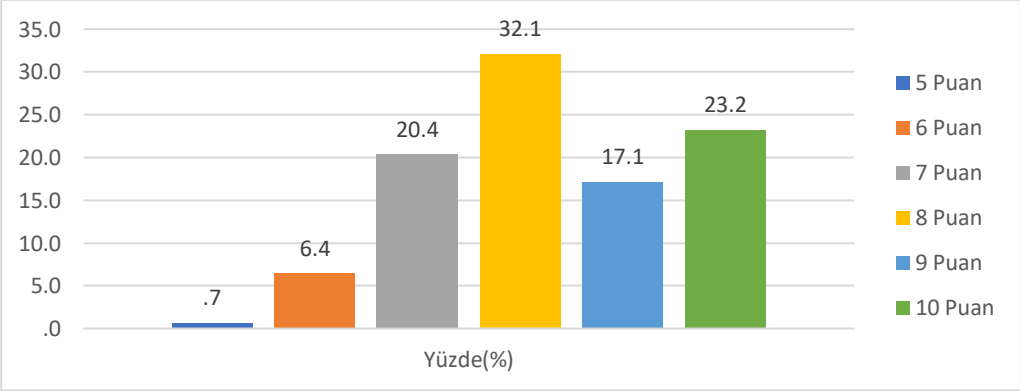
World Health Organization. (2018)- Noncommunicable Diseases (NCD) Country Profiles, 2018.
World Health Organization. (2021). Health Topics: Noncommunicable Diseases. Erişim adresi: http://www.who.int/topics/noncommunicable_diseases/en

World Health Organization. (2018). Newsroom: Noncommunicable Diseases. Erişim adresi: https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/noncommunicable-diseases

Eğitimin içeriği yeterliydi	236	82,2	47	16,4	4	1,4
Eğitici etkili bir iletişim kurdu	271	94,4	15	5,2	1	0,3
Eğiticiler konusu hakkında coşkulu ve hevesliydi	272	94,8	14	4,9	1	0,3
Konu teoriden çok uygulamalı işlendi	178	62	103	35,9	6	2,1
Eğitici sorularla derse herkesin katılımını sağladı	255	88,9	32	11,1	0	0
Bu eğitim işimde kendimi daha yeterli hissetmeme yardım eder	238	82,9	46	16	3	1

Katılımcılara uygulanan değerlendirme sonucunda katılımcıların; %94,8'i eğiticilerin konusuna hakim, coşkulu ve hevesli olduğunu, %94,4'ü eğiticilerin etkili bir iletişim kurduklarını, %85.7'si eğitimin amacına ulaştığını düşündüğü, %91,3'ü eğitim programını mesleğiyle bağlantılı bulduğu, %82,9'u bu eğitimin işlerinde kendilerini daha yeterli hissetmelerine yardım edeceğini düşündüğü, %62'sinin konunun teoriden çok uygulamalı işlendiğini düşündüğü, %24,4'ünün ise eğitim programının yapıldığı yeri uygun bulduğu görülmüştür.

Memnuniyet anketine verilen cevaplara bakıldığında, eğitim programıyla ilgili olumlu önermelere "kesinlikle katılıyorum" seçeneği en fazla işaretlenmiştir. Ayrıca katılımcıların eğitim için 10 (on) puan üzerinden değerlendirmeleri istenmiş olup, verdikleri yanıtların dağılımı, Şekil 2'de verilmiştir.

Şekil 2. Katılımcıların Eğitim Programını Puanlandırmaları, (Yüzde)

Eğitim programının puan dağılımı incelendiğinde; katılımcıların en düşük puan olarak 5 verdikleri görülmüştür. Eğitim puanı olarak; katılımcılardan 65 kişinin (%23,2) 10 puan, 48 kişinin (%17,1) 9 puan, 90 kişinin (%32,1) 8 puan, 57 kişinin (%20,4) 7 puan, 18 kişinin (%6,4) 6 puan ve sadece 2 kişinin (%0,7) 5 puan verdiği görülmüştür.

TARTIŞMA

Bu çalışmada değerlendirilmesi yapılan eğitim programında standart eğitimci rehberinin yanısıra sunum slaytları, öğrenim hedefleri, aktivite şeması ve beklenti ağacı gibi görsel dökümanlar kullanılmıştır. Ayrıca görsel araçlarla anlatma, demonstrasyon, vaka çalışması, rol play, soru/cevap, grup tartışması gibi interaktif yöntemlerden de faydalanılmıştır. Altındiş ve Ergin'in (2008) yapmış oldukları çalışmada sağlık personellerine belirli periyotlarda eğitim uygulanmasının kaliteli sağlık

- Yetişkin eğitimin özelliklerini ve uygulamasının ilkelerini sıralayabilme,
- Öğrenmede davranış değişikliğinin gerçekleştiği alanları sayabilme,
- Sağlık iletişimi ve danışmanlık becerilerinin öneminin farkında olabilme,
- Yaygın olarak kullanılan interaktif eğitim tekniklerinin özelliklerini, kullanım alanlarının olumlu yanlarını sıralayabilme,
- Sağlık hizmeti sunumunda toplumun sağlık okuryazarlığı düzeyinin önemini açıklayabilme,
- Etkili sunum yapabilme olarak belirlenmiştir.

Eğitim Bilgi Değerlendirme

Beş günlük eğitimin ilk günü, eğitim başlamadan önce katılımcıların bilgi düzeylerini belirlemek, katılımcıları yeni bilgi öğrenmede motive etmek amacı ile bilgi değerlendirme testleri (ön test) uygulanmıştır. Her bir test 25 adet çoktan seçmeli soru içermekte olup her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır. Eğitimin bitiminde ise katılımcıların bilgi düzeyini tekrar değerlendirmek, eğitimden ne kadar yararlandıklarını saptamak amacı ile tekrar bilgi değerlendirme testi (son test) yapılmıştır. Katılımcılara ön testin bir sınav olmadığı ancak eğitim belgeli bir eğitim olmasından ötürü son testte en az 70 puan barajını geçmeleri gerektiği bildirilmiştir. Katılımcılardan formlara ad, soyad gibi kimlik tespitine yönelik bilgi yazmamaları sadece bir rumuz belirleyip bunu hem ön testte hem de son testte kağıt üzerine yazmaları istenilmiş olup her test için 20 dakika cevaplama süresi verilmiştir.

Eğitim öncesi ve sonrası bilgi değerlendirme testlerinden performans çizelgeleri hazırlanmıştır. Bu çizelgeler her bir soru için değerlendirmenin yapılması ve her bir konu başlığı için ortalama performansın hesaplanması için kullanılmıştır. Bu değerler ön test ve son test için karşılaştırılarak eğitimin katkısı ortaya konulmuştur. Bu amaçla her bir soru için, ön testte ve son testte elde edilen doğru cevap yüzdeleri hesaplanmış, son test değerleri ile ön test değerleri arasındaki yüzde değişimi değerlendirilerek eğitimdeki başarı oranındaki artış hesaplanmıştır. Aynı işlem soruların ayrıldığı konu başlıklarına göre tekrarlanmış böylelikle eğitimin konu başlıkları üzerine yüzde değişimi hesaplanmıştır.

İstatistiksel analiz:

Katılımcıların ön test ve son testten aldıkları puanlar 100 üzerinden değerlendirilmiştir. Ortanca (min-max) değerleri ve aritmetik ortalama ± standart sapma sunulmuştur. Ön test ve son test karşılaştırmasında normal dağılıma uygunluk testi yapılmıştır. Normal dağılıma uymadığından ön test ve son test karşılaştırmalarında wilcoxon signed-rank testi kullanılmıştır. Bu çalışma Araştırma Kod No: 2018-434 onay kodu ile Gazi Üniversitesi etik komisyonundan onay almıştır.

BULGULAR

Analizler 4'ü 2017 ve 2'si 2018 yılında toplam 6 tur olarak yapılmış olan eğitimlere katılan katılımcıların "Ön Test, Son Test Sonuçları" ve "Eğitim Memnuniyeti Değerlendirmesi" sonuçları üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Eğitim Ön Test ve Son Test Sonuçlarının Değerlendirmesi

Tablo 1. Katılımcıların Ön Test ve Son Test Konu Bölümlerine Göre Puan Ortalamaları

	Öntest-Sontest	Ortanca (Min-Maks)	Aritmetik Ortalama ±standart sapma	Aritmetik Ortalama Artışı (%)	p Değeri
Kronik Hastalıklar, Risk Faktörlerinin Önemi ve İzlem Süreci	Öntest	100,00 (0,00-100,0)	75,02 27,17	31,9	0,00
	Sontest	100,00 (50,00-100,00)	98,93 7,07		
Eğitim Becerileri ve Yetişkin Eğitimi	Öntest	82,00	78,20 14,62	18,0	0,00